

CASP2021

Koordinoitu toiminta
tuoteturvallisuuden puolesta

Riskien arviointi
ja hallinta

Loppuraportti

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Lyhenneluettelo	2
Tiivistelmä	3
Osa 1	
1. Yleiskatsaus toimesta	4
1.1 Johdanto ja tavoitteet	4
2.2 Yhteenvedo osallistuvista markkinavalvontaviranomaisista	5
2. Päätoiminnot ja tulokset	6
2.1 Toiminnan laajuus	6
2.2 Toimiva lähestymistapa	7
2.2.1 Riskien arvioinnin tapaustutkimusten koosteen ja ohjeasiakirjan laatiminen	9
2.2.2 Riskien hallinnan ohjeasiakirjan laatiminen	10
3. Päätelmät ja suositukset	11
3.1 Yleiset päätelmät	12
3.2 Omitut asiat	12
3.3 Suositukset	12
Osa 2	
1. Mikä CASP on?	13
Roolit ja vastuut	13
2. Horisontaalisen toimen työsuunnitelma	14
3. Yhteenvedo horisontaalisen toimen lähestymistavasta	15

Lyhenneluettelo

LYHENNE	KUVAUS
CASP	Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta
EISMEA	Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysten toimeenpanovirasto
EK	Euroopan komissio
EO	Taloudellinen toimija
ETA	Euroopan talousalue
EU	Euroopan unioni
GPSD	Yleistä tuoteturvallisuutta koskeva direktiivi (2001/95/EY)
HA	Horisontaalinen toiminta
ICSMS	Markkinavalvontaa koskeva tieto- ja viestintäjärjestelmä
IM	Välikokoukset
KoM	Aloituskokoukset
MS	Jäsenvaltio(t)
MSA	Markkinavalvontaviranomainen
RA	Riskien arviointi
RAG-työkalu	Riskien arviointiohjeet
RAPEX-ohjeet	Komission päätös (EU) 2019/417
Safety Gate	Muille vaarallisille tuotteille kuin elintarvikkeille tarkoitettu ennakkovaroitusjärjestelmä

Tiivistelmä

Tavoitteet

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) auttaa kaikkia Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maiden markkinavalvontaviranomaisia tekemään yhteistyötä Euroopan sisämarkkinoille saatettavien tuotteiden tuoteturvallisuuden parantamiseksi.

Riskien arviointia ja hallintaa koskevassa horisontaalisessa CASP 2021 -toimessa keskityttiin muiden kulutustuotteiden kuin elintarvikkeiden riskien arvioinnin ja hallinnan johdonmukaisuuden parantamiseen EU-/ETA-maiden markkinavalvontaviranomaisten keskuudessa vaihtamalla näkemyksiä ja parhaita käytäntöjä. Toiminta pohjautui näin aikaisempiin CASP-toimiin, joissa pyrittiin yhdenmukaistamaan riskien arvioinnin ja hallinnan lähestymistapoja tarjoamalla ohjeistusta tapaturmaskenaarioista, todennäköisyyksien arvioinnista ja riskienhallintastrategioista¹.

Tarkemmin sanottuna vuoden 2021 riskien arviointia ja hallintaa koskevan horisontaalisen toimen tavoitteena oli:

- kartoittaa riskit ja osa-alueet, joita markkinavalvontaviranomaisten on vaikea arvioida ja hallita,
- jakaa strategioita ja työkaluja näiden haasteiden kohtaamiseksi erilaisten tapausten ratkaisuun keskittyvien työpajojen avulla,
- keskustella vaikeista tapauksista ja jakaa parhaita käytäntöjä laatimalla ohjeasiakirjoja riskien arvioinnista ja hallinnasta.

Tulokset

Erilaisten tapausten ratkaisuun keskittyvät työpajat

Toimen aikana järjestettiin kaksi erilaisten tapausten ratkaisuun keskittyvää työpajaa, joissa markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat tapauksien pohjalta sekä riskien arvioinnin että riskien hallinnan haasteista yhdessä teknisen asiantuntijan kanssa.

Ohjeasiakirja riskien arvioinnista

Yleisiä riskien arvioinnin haasteita ja niiden kohtaamiseen tarkoitettuja työkaluja koskeva ohjeasiakirja laadittiin, jotta markkinavalvontaviranomaiset saisivat ohjeistusta tapaturmaskenaarioiden laatimiseen ja todennäköisyyksien arvioimiseen.

Ohjeasiakirja riskien hallinnasta

Toimen aikana laadittiin toinen riskien hallintaa koskeva ohjeasiakirja, joka tarjoaa markkinavalvontaviranomaisille työkaluja ja strategioita riskien hallinnan haasteiden kohtaamiseen ja auttaa päättämään korjaavista toimenpiteistä.

Päätelmät ja suositukset

Riskien arviointia ja hallintaa koskeva horisontaalinen toimi tarjosi osallistuville markkinavalvontaviranomaisille tärkeän mahdollisuuden keskustella riskien arvioinnin ja hallinnan haasteista ja parhaista käytännöistä. Keskustelut auttoivat tunnistamaan osa-alueita, joilla markkinavalvontaviranomaiset tarvitsivat enemmän apua, jotta suuntaviivat voisivat sisältää tarpeisiin perustuvia työkaluja ja strategioita yhteisten haasteiden ratkaisemiseksi. Toimen aikana järjestetyissä kokouksissa käytyjen keskustelujen perusteella laadittiin useita suosituksia.

Kuluttajille

- Tarkista Safety Gate -ilmoitukset ennen tuotteen ostamista.
- Tarkista tiedot vaarallisista tai viallisista tuotteista markkinavalvontaviranomaisten verkkosivustoilta.

Taloudellisille toimijoille

- Käytä RAG-työkalua tuotteisiisi liittyvien riskien arvioimiseen.
- Tee yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa riskien arvioinnissa ja hallinnassa.
- Tunne sovellettavan lainsäädännön mukaiset velvollisuutesi.
- Laadi korjaava toimenpidesuunnitelma riskien vähentämiseksi ja poistamiseksi.

Kansallisille viranomaisille

- Jatka näkemysten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa vaikeista riskien arviointi- ja hallintatapauksista lähestymistapojen johdonmukaisuuden lisäämiseksi.
- Levitä CASP 2021 -toimen tuloksia.
- Määrittele ongelmat, joita liittyy uusiin tuotteisiin koskeviin uusiin riskeihin.

¹ [RAM - Guidance document on the principles of sound risk management](#)
[RAM - Guidance document on estimation of probabilities](#)
[RAM - Probability estimation](#)

1. Yleiskatsaus toimesta

1.1 Johdanto ja tavoitteet

Yleisen tuoteturvallisuudirektiivin (2001/95/EY) (GPSD) mukaan tuotteen on oltava turvallinen, kun sitä käytetään kohtuudella ennakoitavissa olevissa olosuhteissa tuotteen koko käyttöajan ajan. Siksi tuotteen mahdollisesti aiheuttaman riskien arvioinnin tulee perustua päätöksessä (EU) 2019/417 (RAPEX-ohjeet) vahvistettuihin yhdenmukaistettuihin ja toistettavissa oleviin riskien arvioinnin ja hallinnan periaatteisiin².

Tässä toimessa keskityttiin muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden riskien arvioinnin ja hallinnan johdonmukaisuuden lisäämiseen ja yhdenmukaistamiseen EU-/ETA-maiden markkinavalvontaviranomaisten keskuudessa vaihtamalla näkemyksiä ja parhaita käytäntöjä sekä tarjoamalla markkinavalvontaviranomaisille ohjeita yhteisten haasteiden voittamiseksi.

Tarkemmin sanottuna riskien arviointia ja hallintaa koskevan horisontaalisen toimen tavoitteena oli:

- kartoittaa riskit ja osa-alueet, joita markkinavalvontaviranomaisten on vaikea arvioida ja hallita,
- luoda strategioita ja työkaluja näiden vaikeuksien voittamiseksi useiden erilaisten tapausten ratkaisuun keskittyvien työpajojen avulla,
- keskustella vaikeista tapauksista ja jakaa parhaita käytäntöjä laatimalla riskien arvioinnista ja hallinnasta kaksi ohjeasiakirjaa, joissa on neuvoja tapaturmaskenaarioiden tunnistamiseen, riskien todennäköisyyksien arvioimiseen ja sopivien korjaavien toimenpiteiden määrittelyyn.

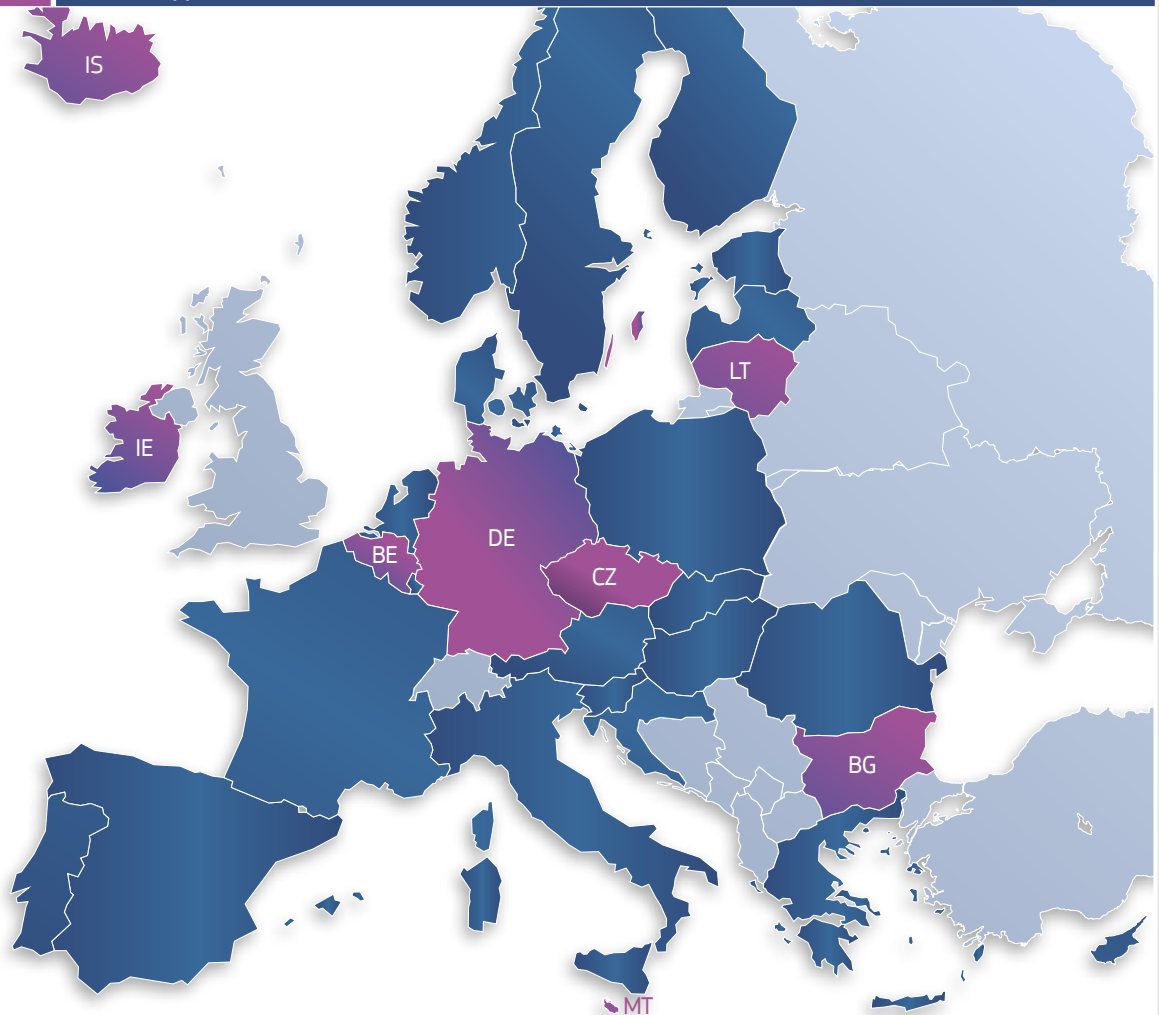

² Tuoteturvallisuudirektiiviä sovelletaan tuotteisiin, jotka on tarkoitettu kuluttajille tai kohtuullisesti ennakoitavissa olosuhteissa kuluttajien todennäköisesti käytettäväksi, vaikka niitä ei olisi tarkoitettukaan heille (kulutustuotteet). Sitä sovelletaan näihin tuotteisiin, jos kyseisten tuotteiden turvallisuutta koskevissa EU:n lainsäädännön säännöissä ei ole erityissäännöksiä, joilla on sama tavoite.

1.2 Yhteenveto osallistuvista markkina- ja valvontaviranomaisista

Yhteensä 10 markkina- ja valvontaviranomaista seitsemästä EU:n jäsenvaltiosta ja yhdestä ETA-maasta osallistui riskien arviointia ja hallintaa koskevaan horisontaaliseen toimeen, kuten alla olevasta kuvasta näkyy.

MAA	MSA
Belgia	Liittovaltion julkinen palvelu Talous - Laadun ja turvallisuuden pääosasto
Bulgaria	Valtion metrologisen ja teknisen valvonnan virasto
Irlanti	Kilpailu- ja kuluttajansuojakomissio
Islanti	Asunto- ja rakennusviranomaisen
Liettua	Valtion kuluttajansuojaviranomainen
Malta	Maltan kilpailu- ja kuluttajaviranomainen
Saksa	Bremenin osavaltion kauppataarkastusvirasto Ylä-Baijerin hallitus – Kaupan tarkastusvirasto
Tšekki	Teollisuus- ja kauppaministeriö Tšekin kauppataarkastusviranomaisen

2. Päätoiminnot ja tulokset

2.1 Toiminnan laajuus

Estääkseen vaarallisia tuotteita aiheuttamasta vammoja eurooppalaisille kuluttajille markkinavalvontaviranomaiset toteuttavat korjaavia riskienhallintatoimia testitulosten ja/ tai riskien arviointien perusteella. Vankka riskien arviointi on avainasemassa sopivimpien ja tehokkaimpien korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi, jotta voidaan pienentää loukkaantumisriskiä ja suojella kuluttajia.

Riskien arvioinnin haasteet

Riskien arvioinnissa arvioidaan tuotteeseen liittyvän vaaran todennäköisyyttä johtaa tiettyyn vammaan. Siinä arvioidaan (tiettyyn vaaraan liittyvän) vamman vakavuus ja todennäköisyys, että kyseinen vaara vahingoittaa kuluttajia (altistuminen vaaralle). Tapaturmaskenaarion ja todennäköisyyksien määrittämisen subjektiivinen luonne ja monet (tuntemattomat) muuttujat tekevät riskien arviointiprosessista haastavan markkinavalvontaviranomaisille. Mielivaltaisten arvioiden välttämiseksi riskien arvioinnin on perustuttava vankkoihin perusteluihin, ja siinä on selitettävä selkeästi kaikki prosessissa tehdyt oletukset. Vaikka RAPEX-ohjeissa määritellään riskien arvioinnin perusperiaatteet ja annetaan ohjeita arviointien suorittamiseen, tietyt riskit ja riskien arviointiprosessin osatekijät vaativat enemmän huomiota, jotta markkinavalvontaviranomaisten arviointi olisivat johdonmukaisempia ja jotta varmistetaan, että tuotteiden aiheuttamia riskejä tulkitaan ja hallinnoidaan johdonmukaisesti kaikkialla EU:ssa ja ETA-alueella.

Vaararyhmiä, jotka on tunnistettu erityisen haastaviksi markkinavalvontaviranomaisten arvioida, ovat:

- **tulipalo ja räjähdys**
- **äteily**
- **kemialliset riskit³**
- **uusien tuotteiden aiheuttamat riskit.**

Jokainen ryhmä sisältää erityisiä riskejä, joiden tunnistaminen on riskien arvioinnin ensimmäinen vaihe. Erityisten vaarojen tunnistamiseen ja tapaturmaskenaarioiden laadinnassa tehtyjen oletusten perusteleminen liittyy monia toistuvia haasteita:

- **puuttuvat tiedot ja testiraportit,**
- **yleinen asiantuntemuksen puute tietyistä riskeistä ja tuoteryhmistä.**

Olellaisen asiantuntemuksen ja tiedon puuttuessa markkinavalvontaviranomaisten on tehtävä arvioita ja oletuksia. Tämä voi heikentää heidän luottamustaan arviointiin ja johtaa merkittävään epävarmuuteen esitetyn riskin tasosta.

Riskien hallinnan haasteita

Riskien hallinnassa seurataan riskien arviointiprosessia ja pyritään pienentämään tai poistamaan riskejä. Vaikka riskien arvioinnin riskituloksessa kerrotaan päätöksistä, jotka on tehty osana riskien hallintaa, riskien hallinnassa on kyse sopivimpien toimien määrittelemisestä, jotta voidaan vähentää tai estää kuluttajien altistuminen vaaralle. Tämä edellyttää, että markkinavalvontaviranomaiset ottavat huomioon useita muuttujia.

Korjaavat toimet ovat keskeinen osa riskien hallintaa. Taloudellinen toimija voi toteuttaa toimenpiteitä riskin lieventämiseksi tai pienentämiseksi joko vapaaehtoisesti tai markkinavalvontaviranomaisten vaatimuksesta. Asianmukaisin ja oikeasuhteisin korjaava toimenpide riippuu tuotteen aiheuttamasta erityisestä riskistä, tuotteen sijainnista toimitusketjussa, tuotetta käyttävistä kuluttajista ja tehokkaimmasta tavasta vähentää tai estää altistuminen riskille. Markkinavalvontaviranomaisten voi olla haastavaa päättää sopivasta riskienhallintastrategiasta, kun niiden on otettava huomioon kaikki olennaiset muuttujat. Matala- ja keskiriskeiset tuotteet voivat olla erityisen haastavia, koska asianmukaiset korjaavat toimet riippuvat monista tekijöistä ja vaativat usein tiivistä yhteistyötä valmistajien kanssa. Yhteistyö taloudellisten toimijoiden ja verkossa toimivien markkinapaikkojen kanssa toimenpiteiden toteuttamiseksi on toinen haastava osa-alue markkinavalvontaviranomaisille.

Toiminnassa kehitetyt strategiat ja työkalut

Riskien arviointi ja riskien hallinta voivat olla monimutkaisia tehtäviä, mutta asianmukaiset strategiat ja työkalut voivat auttaa markkinavalvontaviranomaisia tämän prosessin aikana. Toiminnan soveltamisalan puitteissa markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat haastavista tapauksista ja laativat keskustelujen pohjalta ohjeasiakirjoja, jotka sisältävät työkaluja ja strategioita yhteisten haasteiden selättämiseksi.

³ Kemikaaleja on käsitelty jo CASP 2020 -toiminnassa, jonka tuloksena on laadittu ohjeistusta todennäköisyyksien arvioimiseen ja kemiallisten vaarojen hallintaan. CASP 2021 -toiminnan aikana käsitelty kemialliset riskit liittyivät tiettyjen kemikaalien vaikutuksiin, joita ei ole aiemmin käsitelty.

2.2 Toimiva lähestymistapa

Riskien arviointia ja hallintaa koskevassa horisontaalisen toimen aikana syntyi kolme pääasiallista tuotosta, joiden tarkoituksena oli antaa lisäohjeita markkinavalvontaviranomaisille ja parantaa riskien arviointi- ja hallintatoimien johdonmukaisuutta:

- ohjeasiakirja, jossa yksilöidään riskit, jotka aiheuttavat eniten arviointihaasteita, ja jossa on työkaluja näiden haasteiden selättämiseksi,
- kokoelma riskien arvioinnin ohjeasiakirjassa määriteltyjä haastavia riskejä koskevista tapaustutkimuksista (käsitellään erityisissä kokouksissa horisontaalisen toimen aikana),
- ohjeasiakirja tunnistettujen riskien hallinnasta.

Tapaustutkimusten kokoaminen ja ohjeasiakirjojen laatiminen tapahtui tiiviissä yhteistyössä markkinavalvontaviranomaisten kanssa sen varmistamiseksi, että keskustelut sekä haasteista että mahdollisista ratkaisuista perustuivat niiden painopisteisiin ja tarpeisiin. Toimen aloituskokouksessa markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat ja valitsivat haastavimmat riskit, joihin toimessa keskitytään:

- tulipalo ja räjähdys
- säteily
- kemialliset riskit
- uusien tuotteiden aiheuttamat riskit.

Aloituskokouksen jälkeen kerättiin tapaustutkimuksia, joissa keskityttiin neljään vaararyhmään.

Markkinavalvontaviranomaiset jakoivat haastavia riskien arviointitapauksia Wiki-alustan kautta. Näitä täydennettiin edelleen tapaustutkimuksilla, jotka tekninen asiantuntija valitsi Safety Gate -ilmoituksista. Tapaustutkimusten avulla tarkasteltiin pääasiallisia haasteita, joita markkinavalvontaviranomaisilla on riskien arvioinnissa.

Ensimmäisessä välikokouksessa markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat yhdessä ja tekivät teknisen asiantuntijan avustuksella riskien arvioinnin jokaisesta tuotteesta.

Keskustelujen pohjalta toimeksisaaja ja tekninen asiantuntija pystyivät tunnistamaan kuhunkin vaaraan liittyvät suurimmat haasteet, joihin ohjeasiakirjan tulisi keskittyä. Kokouksen aikana markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat myös nykyisistä parhaista käytännöistä ja muista mahdollisista ratkaisuista, jotka voitaisiin sisällyttää ohjeasiakirjaan. Valittujen riskien ja tapaustutkimuksista käytyjen keskustelujen pohjalta tekninen asiantuntija alkoi laatia ensimmäistä riskien arvioinnin ohjeasiakirjaa (joka esiteltiin toisessa välikokouksessa). Markkinavalvontaviranomaisia kannustettiin kommentoimaan asiakirjaa kokouksen aikana ja antamaan lisäpalautetta Wiki-alustan kautta.

Samalla menettelyllä laadittiin myös riskien hallintaa koskeva ohjeasiakirja. Useiden haastattelujen ja riskien hallinnan erityishaasteita koskevan kyselyn jälkeen pidetyssä toisessa välikokouksessa keskityttiin keskustelemaan asianmukaisista riskienhallintatoimenpiteistä tunnistettujen riskien pienentämiseksi ja poistamiseksi. Keskustelujen jälkeen markkinavalvontaviranomaisille esiteltiin luonnos riskien hallintaa koskevan ohjeasiakirjan rakenteesta. Markkinavalvontaviranomaisten kanssa toisessa välikokouksessa käytyjen keskustelujen pohjalta tekninen asiantuntija pystyi räätälöimään ohjeasiakirjan viranomaisten tarpeiden mukaan. Molemmat asiakirjaluonnokset esiteltiin päätöskokouksessa, jonka aikana markkinavalvontaviranomaiset saattoivat kommentoida niitä ja antaa niistä palautetta.

1

KoM

- Markkinavalvontaviranomaiset määrittivät yhdessä toimen lopullisen soveltamisalan
- Markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat vaikeista riskien arviointitapauksista
- Markkinavalvontaviranomaiset valitsivat haastavimmat riskit, joista keskusteltiin työpajoissa.

2

Kokoelma haastavia riskien arviointitapauksista

- Wiki-alustalle koottiin markkinavalvontaviranomaisten kokemuksen mukaan haastavia tapaustutkimuksia.

3

Ensimmäinen välikokous (tapauksen ratkaisuun keskittyvä työpaja)

- Keskusteltiin haastavista riskitapauksista ja tehtiin niistä riskien arvioiteja yhdessä
- Markkinavalvontaviranomaiset vahvistivat riskien arviointiohjeiden rakenteen.

7

Ohjeasiakirjan luonnosteleminen

- Toisen välikokouksen aikana käytyjen keskustelujen pohjalta tekninen asiantuntija laatii riskien hallintaohjeista ensimmäisen luonnoksen
- Markkinavalvontaviranomaiset antoivat palautetta Wiki-alustan kautta.

6

Toinen välikokous (tapauksen ratkaisuun keskittyvä työpaja)

- Riskien arviointiohjeiden esittely
- Keskustelua riskien hallinnan haasteista
- Markkinavalvontaviranomaiset vahvistivat riskien hallintaohjeiden rakenteen.

5

Kokoelma riskien hallinnan haasteita

- Riskien hallintaan liittyviä haasteita kerättiin verkkokyselyn ja markkinavalvontaviranomaisten haastattelujen avulla.

4

Ohjeasiakirjan luonnosteleminen

- Tapaustutkimuksista käytyjen keskustelujen pohjalta tekninen asiantuntija laatii riskien arviointiohjeista ensimmäisen luonnoksen
- Markkinavalvontaviranomaiset antoivat palautetta Wiki-alustan kautta.

8

Päätöskokous

- Lopullisten ohjeasiakirjojen esittely.

9

Raportointi

- Toimen päätteeksi ohjeasiakirjoihin tehtiin lopulliset muutokset ja laadittiin horisontaalisen toimen loppuraportti

2.2.1 Riskien arvioinnin tapaustutkimusten koosteen ja ohjeasiakirjan laatiminen

Ensimmäinen ohjeasiakirja laadittiin tukemaan markkinavalvontaviranomaisia riskien arviointien laadinnassa, ja siinä keskityttiin erityisesti:

- tunnistamaan vaarat ja riskit, jotka aiheuttavat markkinavalvontaviranomaisille suurimpia haasteita riskien arvioinnissa,
- antamaan ohjeita näistä riskeistä ja vaaroista,

- määrittelemään työkaluja ja strategioita haasteiden selättämiseksi.

Ohjeasiakirjassa tutkitaan riskien arvioinnin haasteita (markkinavalvontaviranomaisten ja teknisen asiantuntijan valitseman) kahdeksan tapaustutkimuksen kautta.

Tapaustutkimukset perustuvat aloituskokouksessa määriteltyyn neljään haastavaan vaaraan.

VAARARYHMÄT	TAPAUSTUTKIMUKSET
Tulipalo ja räjähdys	1. Ylikuumeneminen 2. Syttyvät aineet
Säteily	3. UV-säteily 4. Korkean intensiteetin sähkömagneettiset kentät (EMF)
Kemialliset riskit	5. Vaaralliset kiinteät aineet tai nesteet 6. Vaaralliset kaasut
Uusien tuotteiden aiheuttamat riskit	7. Esineiden internet (IoT) 8. Droonit

Markkinavalvontaviranomaisten kanssa käytyihin keskusteluihin perustuva ohjeasiakirja sisältää työkaluja ja strategioita subjektiivisuuden minimoimiseksi yleisten haasteiden (kuten asiantuntemuksen ja testiraporttien puutteen) selättämiseksi riskien arvioinnin aikana. Ohjeasiakirjassa on tietoa siitä, miten löytää luotettavia tietoja, sekä neuvoja siitä, kuinka markkinavalvontaviranomaiset voivat perustella vankalla

tavalla tapaturmaskenaarioita ja todennäköisyysarvioita. Se sisältää myös esimerkkejä tarkistuslistoista, jotka voivat auttaa tulkitsemaan testiraportteja ja ohjaavat markkinavalvontaviranomaisia sellaisten tuotteiden riskien arvioinnissa, joista heillä on vähemmän kokemusta.

Ohjeasiakirjan laatimisessa noudatettu lähestymistapa on esitelty alla olevassa kuvassa.

1

Asiakirjan rakenteen luonnosteleminen ja markkinavalvontaviranomaisten tapausten kerääminen

- Tekninen asiantuntija valmisteli markkinavalvontaviranomaisten kanssa aloituskokouksessa käytyjen keskustelujen pohjalta luonnoksen ohjeasiakirjan rakenteesta
- Markkinavalvontaviranomaisten vaikeiksi kokemat tapaukset kerättiin.

2

Rakenteen vahvistaminen

- Markkinavalvontaviranomaiset antoivat kommentteja ja vahvistivat luonnoksen ohjeasiakirjan rakenteesta.

3

Keskustelua vaikeista tapauksista

- Hankekokouksissa markkinavalvontaviranomaiset ja tekniset asiantuntijat keskustelivat valituista tapauksista
- Keskustelujen pohjalta tekninen asiantuntija pystyi keskittymään ohjeistuksessa sellaisiin osa-alueisiin, joilla markkinavalvontaviranomaiset tarvitsevat lisäopastusta.

4

Ohjeasiakirjaluonnoksen valmistelu

- Tekninen asiantuntija laati markkinavalvontaviranomaisilta saadun palautteen pohjalta luonnoksen ohjeasiakirjasta.

5

Viimeistely markkinavalvontaviranomaisten palautteen pohjalta

- Markkinavalvontaviranomaiset tarkastelivat ja kommentoivat asiakirjaa (jota työstettiin edelleen)

2.2.2 Riskien hallinnan ohjeasiakirjan laatiminen

Riskien hallinnan ohjeasiakirja laadittiin tukemaan markkinavalvontaviranomaisia tunnistettujen riskien hallinnassa. Asiakirjan tarkoituksena on:

- antaa ohjeita riskien hallinnasta
- käsitellä riskien hallinnan haasteita ja tarjota työkaluja ja strategioita niiden selättämiseksi.

Markkinavalvontaviranomaisten kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta toteutetussa ohjeasiakirjassa käsitellään asianmukaisia ja tehokkaita riskien hallintatoimia, joilla kuluttajien altistumista tunnistetuille riskeille voidaan vähentää tai

joilla se voidaan estää. Asiakirjassa on ohjeellisia luetteloita korjaavista toimenpiteistä sekä ohjeita siitä, kuinka markkinavalvontaviranomaiset voivat selittää riskien hallinnan yleisimmät haasteet, kuten päättää asianmukaisista korjaavista toimenpiteistä pienten ja keskisuurten riskien kohdalla. Asiakirjassa on myös hyödyllisiä neuvoja riskien hallintaa koskevasta yhteistyöstä taloudellisten toimijoiden ja verkossa toimivien markkinapaikkojen kanssa.

Ohjeasiakirjan laatimisessa noudatettu lähestymistapa on esitelty alla olevassa kuvassa.

1

Asiakirjan rakenteen luonnosteleminen ja markkinavalvontaviranomaisien tapausten kerääminen

- Tekninen asiantuntija laati luonnoksen riskien hallinnan ohjeasiakirjasta
- Riskien hallintaan liittyviä erityisiä haasteita kerättiin kyselyn ja yksittäisten markkinavalvontaviranomaisien haastattelujen avulla.

2

Rakenteen vahvistaminen

- Markkinavalvontaviranomaiset antoivat kommentteja ja vahvistivat luonnoksen ohjeasiakirjan rakenteesta.

3

Keskustelua vaikeista tapauksista

- Hankekokouksissa markkinavalvontaviranomaiset ja tekniset asiantuntijat keskustelivat riskien hallintaan liittyvistä erityisistä haasteista
- Keskustelujen pohjalta tekninen asiantuntija pystyi keskittymään ohjeistuksessa sellaisiin osa-alueisiin, joilla markkinavalvontaviranomaiset tarvitsevat lisäopastusta.

4

Ohjeasiakirjaluonnoksen valmistelu

- Tekninen asiantuntija laati markkinavalvontaviranomaisilta saadun palautteen pohjalta luonnoksen ohjeasiakirjasta.

5

Viimeistely markkinavalvontaviranomaisien palautteen pohjalta

- Markkinavalvontaviranomaiset tarkastelivat ja kommentoivat asiakirjaa (jota työstettiin edelleen)

3. Päätelmät ja suositukset

3.1 Yleiset päätelmät

Riskien arviointia ja hallintaa koskeva horisontaalinen toimi tarjosi osallistuville markkinavalvontaviranomaisille tärkeän mahdollisuuden keskustella riskien arviointiin ja hallintaan liittyvistä haasteista ja parhaista käytännöistä. Keskustelut auttoivat tunnistamaan osa-alueet, joilla markkinavalvontaviranomaiset tarvitsevat lisää ohjausta. Tapausten ratkaisuun keskittyvien työpajojen ja markkinavalvontaviranomaisten palautteen pohjalta tekninen asiantuntija laati kaksi ohjeasiakirjaa. Riskien arviointiin ja riskien hallintaan keskittyvissä ohjeasiakirjoissa

esitellään jokaiseen toimen aikana käsiteltyyn tapaustutkimukseen liittyviä tapaturmaskenaarioita ja riskien todennäköisyysarvioita. Ne tarjoavat työkaluja ja strategioita riskien arviointiin vankalla tavalla sekä asianmukaisten ja tehokkaiden riskien hallintatoimien kehittämiseen. Ohjauksen ja tosielämän tapaustutkimusten yhdistelmä antoi markkinavalvontaviranomaisille mahdollisuuden soveltaa juuri opittuja käsitteitä ja työkaluja käytännössä sekä vastaavien riskien arvioinnissa ja hallinnassa tulevaisuudessa.

3.2 Opitut asiat

- **Verkossa toteutetun hankkeen viestintä ja markkinavalvontaviranomaisten osallistuminen.**

Toimeksisaaja käytti hankkeen viestintätyökaluna Wiki-alustaa, jonka avulla kaikki osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset pystyivät nopeasti lukemaan ja hyväksymään hankeasiakirjat sekä vaihtamaan näkemyksiä ja tietoja toimen aikana. Wiki-alusta on sopiva työkalu verkossa tapahtuvaan yhteistyöhön ja markkinavalvontaviranomaisten osallistamiseen. Kaikkien osapuolten pitäisi käyttää sitä vieläkin aktiivisemmin, jotta varmistetaan, että markkinavalvontaviranomaiset ovat tietoisia ja sitoutuneita myös kokousten välillä.

- **Keskeisten aikaisempien ohjeiden ja työkalujen levittäminen ja käyttäminen.** Jotta kaikilla osallistujilla on samantasoinen tietämys riskien arvioinnin ja hallinnan aiheista ja jotta ne tuntevat aikaisempien hankkeiden aikana laaditut keskeiset asiakirjat ja työkalut, on tärkeää jakaa näitä materiaaleja ja viitata niihin ennen kokouksia ja niiden aikana. Vaikka toimen sisällön ja tuotosten tarkoituksena ei ole toistaa aikaisempien vuosien kaavaa, olemassa olevat materiaalit voivat täydentää meneillään olevassa toimessa käytävää keskustelua sekä kehitettäviä työkaluja ja strategioita.

- **Käytännön työkalujen ja strategioiden tarjoaminen riskien arviointiin ja hallintaan.**

Keskustelujen ja näkemystenvaihdon lisäksi erityishaasteisiin liittyvä ohjeistus on erityisen tärkeää markkinavalvontaviranomaisille. Käytännön työkalujen ja strategioiden tarjoaminen riskien arviointiin ja hallintaan liittyvien haasteiden kohtaamiseksi ja näiden ratkaisujen soveltamistapojen esittely niin tapausten ratkaisuun keskittyvissä työpajoissa kuin ohjeasiakirjassa ovat osoittautuneet arvokkaiksi työkaluiksi markkinavalvontaviranomaisille.

3.3 Suositukset

Toimen kokouksissa käytyjen keskustelujen pohjalta laadittiin useita suosituksia.

Kuluttajille

Tarkista Safety Gate -ilmoitukset ennen tuotteen ostamista. Jos kuluttajat ovat epävarmoja siitä, voiko tuote aiheuttaa riskin, heidän tulee tarkistaa Safety Gate -järjestelmästä, onko jonkin EU-/ETA-maan markkinavalvontaviranomainen tehnyt ilmoituksen kyseisestä tuotteesta.

Tarkista tiedot vaarallisista tai viallisista tuotteista markkinavalvontaviranomaisten verkkosivustoilta.

Jotkin markkinavalvontaviranomaiset ovat avanneet tuoteturvallisuuksivustoja, joilla ne tiedottavat kuluttajille vaarallisista ja viallisista tuotteista⁴. Kuluttajien tulee säännöllisesti käydä näillä verkkosivustoilla ja noudattaa annettuja ohjeita vaarallisten tai viallisten tuotteiden palauttamiseksi tai hävittämiseksi.

Taloudellisille toimijoille

Tunne sovellettavan lainsäädännön mukaiset velvollisuutesi. Taloudellisten toimijoiden on tuotteita markkinoille saattaessaan varmistettava, että tuotteet on suunniteltu ja valmistettu sovellettavien lakisäädösten vaatimusten mukaisesti.

Käytä RAG-työkalua tuotteisiin liittyvien riskien arvioimisessa. Taloudellisten toimijoiden tulisi käyttää RAG-työkalua markkinoimiensa ja/tai valmistamiensa tuotteiden riskien arvioinnissa, jotta voidaan varmistaa, että kuluttajille markkinoidaan vain turvallisia tuotteita.

Tee markkinavalvontaviranomaisten kanssa yhteistyötä riskien arvioinnissa ja hallinnassa. Taloudelliset toimijat ovat lain mukaan velvollisia ilmoittamaan markkinavalvontaviranomaiselle, kun ne saavat tietoa tuoteturvallisuusongelmasta. Taloudellisten toimijoiden ja viranomaisten tulisi käydä avointa vuoropuhelua ja tehdä aktiivista yhteistyötä riskien arviointi- ja hallintaprosessissa.

Laadi korjaava toimenpidesuunnitelma toimitusketjussa tai markkinoilla olevien tuotteiden aiheuttamien riskien pienentämiseksi ja poistamiseksi. Varmista, että sinulla on tähän prosessiin liittyvät asiakirjat ja rakenteet valmiina, jotta päätöksiä voidaan tehdä suhteellisen nopeasti ja toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ajoissa. Korjaavien toimenpiteiden seuranta niiden tehokkuuden määrittämiseksi riskien hallinnassa ja pienentämisessä on olennainen osa suunnitelmaa ja voi auttaa oppimaan hyödyllisiä asioita tulevia toimenpiteitä silmällä pitäen.

Kansallisille viranomaisille

Jatka näkemysten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa vaikeista riskien arviointi- ja hallintatapauksista, jotta voidaan parantaa eri viranomaisten toteuttamien toimien johdonmukaisuutta. Toimen aikana markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat erilaisista riskien arviointiin ja hallintaan liittyvistä tapauksista. Tämä näkemystenvaihto auttoi viranomaisia löytämään yhteisiä ratkaisuja haasteisiin ja auttaa viime kädessä parantamaan riskien arvioinnin ja hallinnan johdonmukaisuutta EU:ssa/ETA-alueella.

Tee CASP 2021 -hankkeen tuloksia tunnetuksi.

Markkinavalvontaviranomaisia kannustetaan tiedottamaan CASP 2021 -hankkeen tuloksista.

Tunnista ongelmat, joita liittyy uusiin tuotteisiin liittyviin nouseviin riskeihin⁵. Ongelmat olisi otettava esille RAPEX/CSN-verkostoissa ja Euroopan komissiossa, jotta voidaan edistää tiedon jakamista ja laatia lisäohjeistusta.

⁴ Katso esimerkiksi <https://produkter.dk/> tai <https://www.farligeprodukter.no/>.

⁵ Uusilla tuotteilla tarkoitetaan äskettäin kehitettyjä tai parannettuja tuotteita, jotka tuodaan ensimmäistä kertaa markkinoille ja jotka pohjautuvat usein uusiin teknologioihin, jotka voivat aiheuttaa uusia riskejä.

1. Mikä CASP on?

Koordinoitu toiminta tuoteturvallisuuden puolesta (CASP) mahdollistaa sen, että EU-/ETA-maiden markkinavalvontaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja parantaa sisämarkkinoille saatettujen tuotteiden turvallisuutta.

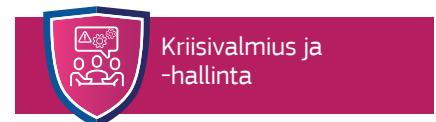
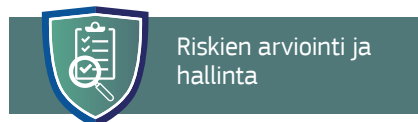
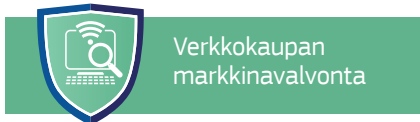
Horizontaaliset toimet tarjoavat markkinavalvontaviranomaisille foorumin ajatusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon. Niissä kehitetään teknisen asiantuntijan johdolla yhteisiä lähestymistapoja, menettelyjä ja käytännön välineitä markkinavalvontaa varten.

Tuotekohtaisissa toimissa testataan erityyppisiä tuotteita, jotka voivat aiheuttaa riskin kuluttajille. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsevat ja keräävät tuotteet, ja ne tutkitaan yhteisesti sovitun testaussuunnitelman mukaisesti.

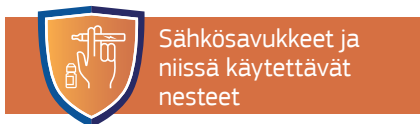
Hybriditoimilla helpotetaan horizontaalisia keskusteluja ja toteutetaan testauskampanjoita. Tuloksia käytetään yhteisten lähestymistapojen ja menetelmien kehittämiseen.

CASP 2021 sisältää kolme horizontaalista toimea, viisi tuotekohtaista toimea ja yhden hybriditoimen. Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset valitsivat toimet oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston järjestämässä kuulemisessa.

Horizontaaliset toimet (HA)

Tuotekohtaiset toimet (PSA)

Hybriditoimi

Roolit ja vastuut

Toimeksisaaja EY/Pracsis

- Koordinoi toimien toteuttamista ja organisointia
- Tarjoaa teknistä ja logistista tukea
- Vastaa raportoinnista, viestinnästä ja tulosten jakamisesta.

EISMEA

- Hankintaviranomainen - hallinnoi hallinnollista suhdetta toimeksisaajan kanssa oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston puolesta
- Valvoo ja hyväksyy kaikki sopimustulokset.

EU-/ETA-maiden markkinavalvontaviranomaiset

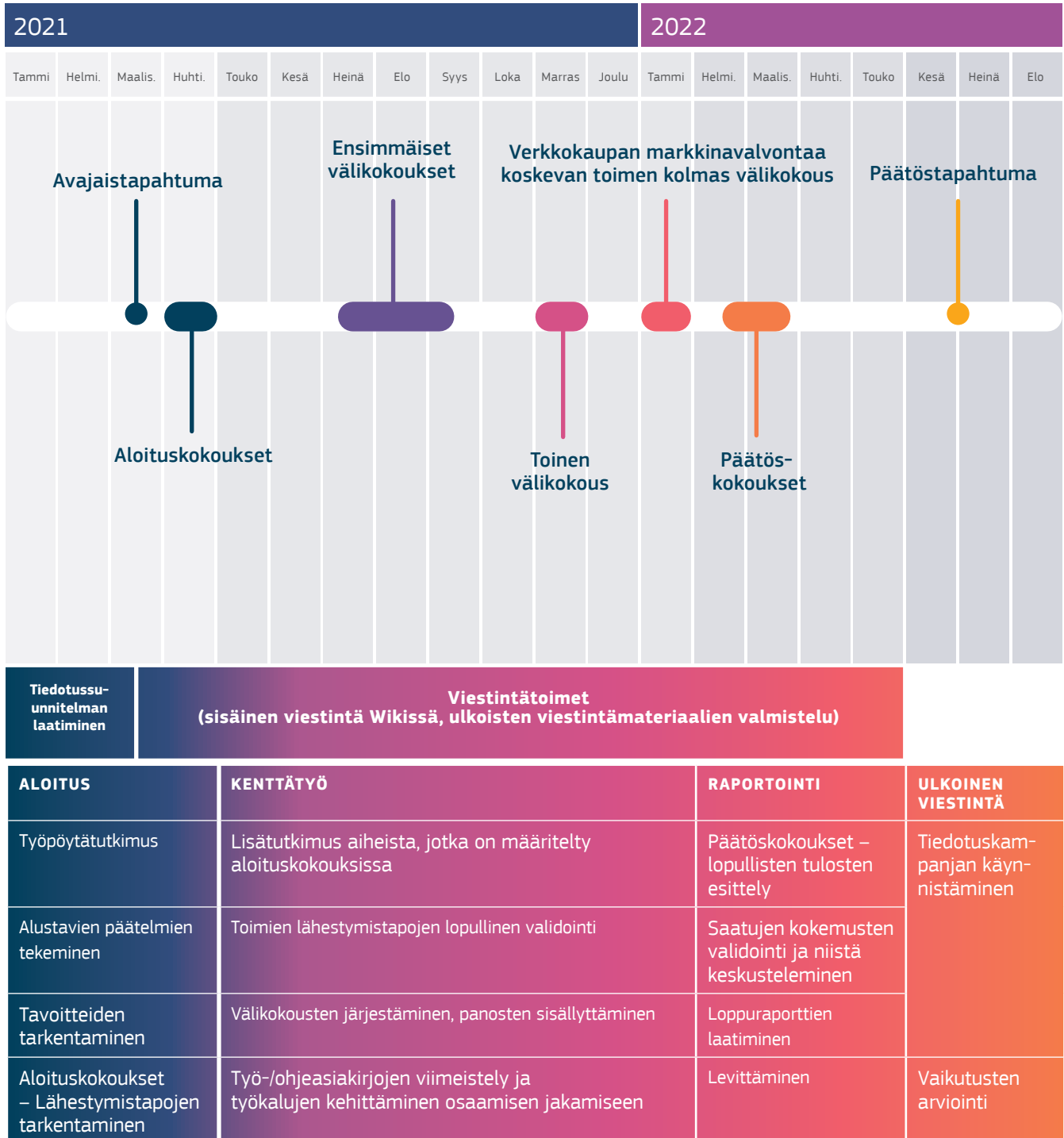
Tekninen asiantuntija (yksi horizontaalista toimea kohti)

- Tarjoaa teknistä neuvontaa ja ohjausta markkinavalvontaviranomaisille
- Auttaa näytteenotto- ja testaussuunnitelman laatimisessa ja sopivimman laboratorion valinnassa
- Analysoi tuloksia, auttaa tunnistettujen riskien arvioinnissa ja ehdottaa suosituksia.

DG JUST

- Valvoo CASP-hankkeiden suunnittelua ja toteutusta
- Varmistaa operatiivisen johtamisen, hallinnoinnin ja onnistuneen täytäntöönpanon
- Tukee osallistuvia markkinavalvontaviranomaisia antamalla ohjeistusta.

2. Horisontaalisen toimen työsuunnitelma

3. Yhteenveto horisontaalisen toimen lähestymistavasta

0

Prosessi ennen koordinoitua toimintaa tuoteturvallisuuden puolesta

- Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto määritteli painopisteet, jotka auttoivat markkinavalvontaviranomaisia valitsemaan tarkasteltavat aiheet.
- Horisontaaliset CASP 2021 -toimet valittiin oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston järjestämässä kuulemisessa, ja niissä näkyy tämänhetkinen kiinnostus verkkokaupan markkinavalvontaan, riskienarviointimenetelmiin ja kriisinhallintaan.

1

Tiedonkeruu ja analysointi

- Toimeksisaaja keräsi tarvittavat taustatiedot käyttämällä erilaisia työkaluja, kuten kyselyitä, haastatteluja ja työpöytä tutkimusta.
- Tuloksia analysoitiin tarpeiden, puutteiden ja haasteiden tunnistamiseksi.
- Hankkeen tavoitteita ja työsuunnitelmaa tarkennettiin edelleen, ja ne jaettiin sisäisellä Wiki-alustalla alkuperäisen tutkimuksen tulosten rinnalla.

4

Päätelmät, suositukset ja raportointi

- Päätöskokouksissa markkinavalvontaviranomaiset vahvistivat asiaankuuluvien asiakirjojen lopullisen version ja keskustelivat kunkin horisontaalisen toimen aikana saaduista kokemuksista ja niiden aikana tehdyistä havainnoista.
- Kaikille viranomaisille toimitetaan työ-/ohjausasiakirjat sekä välineet osaamisen jakamiseksi. Tämä auttaa soveltamaan käytännössä toimien aikana opittuja asioita.

3

Välikokoukset

- Kahdessa välikokouksessa kerrottiin kunkin toimen etenemisestä ja markkinavalvontaviranomaiset työstivät eri ohjeasiakirjoissa asianomaisen asiantuntijan avustuksella.
- Aiheen kompleksisuuden vuoksi järjestettiin myös erillinen kolmas välikokous verkkokaupan markkinavalvonnasta.

2

Aloituskokoukset

- Osallistuvat markkinavalvontaviranomaiset keskustelivat tavoitteista ja tuloksista kunkin horisontaalisen toimen aloituskokouksessa.
- Työpöytä tutkimuksen ja tiedonkeruun tulosten perusteella lähestymistapaa tarkennettiin edelleen.
- Kokouksen jälkeen työasiakirjat jaettiin Wiki-alustalla, jossa markkinavalvontaviranomaisilla oli mahdollisuus vaihtaa näkemyksiä.

5

Ulkoinen viestintä

Ulkoinen viestintätoiminta käynnistyi päätöstapaamisessa, jolloin alkoi kahdesta kolmeen viikkoon kestävä Euroopan laajuinen tiedotuskampanja.

Välineet

Loppuraportit laaditaan jokaisesta horisontaalisesta toimesta sekä koko CASP 2021 -hankkeesta. Ne ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä sekä norjaksi ja islanniksi, ja niitä jaetaan kaikille markkinavalvontaviranomaisille. CASP 2021 -hankkeen tuloksista tehtiin **audiovisuaalisia klippejä**.

Kanavat

Viestintämateriaalia levitetään seuraavilla kanavilla:

- [Safety Gate -verkkosivusto](#)
- [Euroopan komission CASP-verkkosivu](#)
- [Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston sosiaalinen media](#)
- [Markkinavalvontaviranomaisten kansalliset viestintäkanavat](#)
- [Olennainen lehdistö ja muut sidosryhmät](#).

EUROOPAN KOMISSIO

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Käsikirjoitus on valmistunut syyskuussa 2022

Euroopan komissio ei ole vastuussa uudelleenkäytön mahdollisista seurauksista.

© Euroopan unioni, 2022

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla,
https://europa.eu/european-union/index_fi

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022

PDF ISBN 978-92-76-52085-6 doi: 10.2838/30 DS-06-22-192-FI-N